

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۶ دقیقه

سید بهروز پرتوی

نام آزمون: ادبیات دهم (تشریحی)

تاریخ آزمون:

۱) نقش ضمیرهای پیوسته را بنویسید.

«گر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست این رستخیز عام که نامش محرم است»

۲) مفهوم عبارت‌های کنایی زیر را بنویسید.

الف) راه دست نبودن:

ب) به تنگ آمدن:

پ) تنگ‌بستن کمر بند:

ت) کار از کار گذاشتن:

۳) بیت زیر، با کدام قسمت از سروده حافظ، ارتباط مفهومی دارد؟

«تا نگردي آشنا، زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش»

«حافظ»

۴) با توجه به متن درس، حافظ، شرط وفاداری معشوق را در چه می‌داند؟

۵) در میان گروه کلمات زیر غلط‌های املايي را بيابيد و آنها را اصلاح کنید. (۴ مورد وجود دارد)

فتوحات رزمندگان - بدر و هنین - فضای نفوس - تلافی شکست - تلاقی خطوط - اقوام و اقربا - جلیغ‌های نجات - صف طویل - قنای خالق - غرب و نزدیکی

۶) در میان ترکیب‌های زیر اضافه‌های تشبیهی را پیدا کنید، سپس آنها را به تشبیهات کامل ۴ رکنی تبدیل کنید.

«کشور ایران - بیشه عشق - ذات خبیث - جام عافیت - ضمیر سازندگان - درخت دانش - بال رحمت - صدف امانت - درخت تناور - چراغ فروزان»

۷) از هر بیت، آرایه ادبی خواسته شده را پیدا کنید.

الف) گل از شوق تو خندان در بهار است از آتش رنگ‌های بی‌شمار است

تشخیص:

ب) گه به دهان بر زده چون کف چون صدف گاه چو تیری که رود بر هدف

تشبیه:

۸) هریک از واژه‌های ستون «الف» را به معنی آن در ستون «ب» وصل کنید. (یک واژه در ستون «ب» اضافی است.)

الف	ب
○ کید	○ مسلط
○ جبار	○ اندوه
○ محنت	○ پیوستگی
○ وصلت	○ بزرگی
○ جمال	○ زیبایی
○ بیم	○ ترس
	○ حيله

۹) کاربرد معنایی پسوند «ک» در واژه‌های زیر چیست؟

پیامک / میدانک

۱۰ در هر عبارت، دو غلط املائی وجود دارد؛ آنها را پیدا و اصلاح کنید.

الف) رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاسه غرابت خویش را. (.....) / (.....)

ب) با عینک دوربیطی و دسته مفتولی و شیشه‌های کلفت ذنگاری، درست و حسابی نمی‌دید و ملتفت نمی‌شد. (.....) / (.....)

پ) بر حریر مقلوب که تسلیم اختیار کرده، مخدول و نالان استرحام می‌کرد، رحم نیاورد و آنچه‌ان او را کوفت که پولاد کوبند آهنگران. (.....)

/ (.....)

ت) حصودان تنگ‌نظر و عنودان بدگهر، وی را به می و معشوق و لحوولعب کشیدند. (.....) / (.....)

۱۱ اجزای جمله زیر را مطابق نمودار مشخص کنید.

وسعت تو را چگونه در سخن تنگ‌مایه بگجانم؟

}	جمله ← فعل ()
	← متمم ()
	← مفعول ()
	← نهاد ()

۱۲ نمونه‌ای از کاربرد شیوه بلاغی را در متن درس «خاک آزادگان» بیابید و آن را توضیح دهید.

۱۳ نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.

«صاد» هرگز جانوری جز از پهلو نکشید.

۱۴ دو عبارت کنایی از متن درس «از آموختن ننگ مدار» بیابید و بنویسید.

۱۵ چرا رستم از رهام برآشت؟

۱۶ در کدام بیت‌های شهر «گردآفرید»، «متمم» با دو حرف اضافه آمده است؟

۱۷ از متن درس، مصراعی را معادل معنایی قسمت مشخص شده بیابید.

«تو را سپیده‌دم در انتظار زاده شدن / و پیکری در اشتیاق شهادت نامیدم.»

۱۸ عبارت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید:

آسمان را دیده‌ام که در انتظار سپیده‌دم می‌لرزید. ستاره‌ها، یک‌یک، رنگ می‌باختند و چمنزارها غرق در شبنم بودند.

۱۹ ابیات زیر را به فارسی روان برگردانید.

الف

از سوی خانه پیامد خواجه‌اش بر دکان بنشست فارغ خواجه‌وش

ب

روزکی چندی سخن کوتاه کرد مرد بقال از ندامت آه کرد

پ

می‌نمود آن مرغ را هر گون شگفت تا که باشد کاندرا آید او به گفت

ت

هر دو گون آهو گیا خوردند و آب وین یکی سرگین شد و زان مشک ناب

ث

ریش برمی‌کند و می‌گفت: ای دریغ کآفتاب نعمتم شد زیر میغ

ج

دست کان لرزان بود از ارتعاش وانکه دستی تو بلرزانی ز جاش

چ

هر دو جنبش آفریده حق شناس لیک نتوان کرد این با آن قیاس

۲۰ هریک از مثل‌های زیر، آدمی را از چه کاری بر حذر می‌دارد؟

- گندم‌نمای جوفروش مباح.

- زهر به گمان خوردن از نادانی بود.